

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, NOEMA 14, 1912.

Whakaetanga i raro i Tekiona 298 o te Ture Whenua Maori, 1909.

I RUNGA i te whakahaerenga o te mana kua whakawhiwhia ki te Minita Maori e wahanga-tekiona (b) o tekiona 298 o te Ture Whenua Maori, 1909, ko ahau, ko William Herbert Herries, Minita Maori, i runga i te kupu tohutohu a te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Taarawhiti, tenei ka whakaae kia rihiitia a Pakibikura Nama 2 Poraka, tona nui e 575 nga eka, ki a Florence Ema Hawkins, engari i raro ano hoki i aua here nei ano me aua whakahaunga nei ano mo te taha ki te whakatuturutanga me era atu ahua, apo me te mea nei kaore taua whenua e ekengia ana e Wahi XVI o te Ture Whenua Maori, 1909.

Ina hoki toku ringa, i tuhia i tenei te 11 o nga ra o Noema, 1912.

W. H. HERRIES,
Minita mo te Taha Maori.

Whakaetanga i raro i Tekiona 298 o te Ture Whenua Maori, 1909.

I runga i te whakahaerenga o te mana kua whakawhiwhia ki te Minita Maori e wahanga-tekiona (b) o tekiona 298 o te Ture Whenua Maori, 1909, ko abau, ko William Herbert Herries, Minita Maori, i runga i te kupu tohutohu a te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Taarawhiti, tenei ka whakaae kia rihiitia a Pakibikura Nama 2 Poraka, tona nui e 575 nga eka, ki a Florence Ema Hawkins, engari i raro ano hoki i aua here nei ano me aua whakahaunga nei ano mo te taha ki te whakatuturutanga me era atu ahua, ano me te mea nei kaore taua whenua e ekengia ana e Wahi XVI o te Ture Whenua Maori, 1909.

Ina hoki toku ringa, i tuhia i tenei te 11 o nga ra o Noema, 1912.

W. H. HERRIES,
Minita mo te Taha Maori.

Whakaaturanga ka tangohia mo nga Mahi Rori etahi Whenua kei roto i Poraka VI, Takiwa Ruri o Kaeo.

HE whakaaturanga tenei e meatia ana kia mahia i raro i te Ture mo nga Mahi ma te Katoa, 1908, tetahi mahi ma te katoa, ara, kia mahia be rori ma runga i Poraka VI.

Kahiti—A.

Takiwa Ruri o Kaeo, a i runga i nga tikanga o taua mahi hei painga mo te katoa e meatia ana kia tangohia te whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei. A tenei ano hoki ka whakaaturia ko te mapi o te whenua e meatia nei kia tangohia kua whakatakoriora ki te Poutapeta i Kaeo, kua waiho i reira hei tirohanga ma te katoa; a ko nga tangata katoa e pangia ana e te mahinga o taua mahi ma te katoa e te tangohanga ranei o taua whenua, mehemea he take tika a ratou hei whakahere i te mahinga o taua mahi ma te katoa i te tangohanga ranei o taua whenua, me tuku-a-tuhitahi mai aua whakahere i roto i nga ra e whatekau i matua atu i te re tuatahi i panuitia ai tenei whakaatu, me tuku mai ki te Minita mo nga Mahi ma te Katoa, Poneke.

KUPU APITI.

Nga Eka o nga Whenua ka Tangohia.	Ko etahi Wahi o.	Poraka.	Takiwa Ruri.	Te Nama o te Mapi.	Te Kara i runga i te Mapi.
E. R. P. 0 0 1·13	Nama 2A	VI	Kaeo	P.W.D. 32255	Whero.
1 3 35 0 0 34	Nama, 2C	VI	Kaeo	P.W.D. 32255	Whero.
0 0 12	Nama 2C	VI	Kaeo	P.W.D. 32255	Whero.
0 0 8·7 0 0 3·8	Nama 2B (16701, puruu)	Kai- Poraka	VI	Kaeo	P.W.D. 32255
					Papura.

Kei roto i te Takiwa Whenua o Akarana; e ata whakaatuia ana i runga i te mapi kua maekatia a kua pania ki te kara e huaina nei i runga nei, kua whakatakoriora ki te taro o te Minita mo nga Mahi ma te Katoa, Poneke, kei roto i te Takiwa Porowinitanga o Wererigitana.

Ina hoki toku ringa, he mea tuhi ki Poneke, i tenei te tekau ma tahi o nga ra o Noema, kotahi mano o iwa rau kotahi tekau ma rua.

W. FRASER,
Minita mo nga Mahi ma te Katoa.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI ROTORUA A TE 26 O NGA RA O NOEMA, 1912.

HE panuitanga tenei kia mobiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Rotorua a te 26 o nga ra o Noema, 1912, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono me mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e te a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.
 I tūnia i tenei te 11 o nga ra o Noema, 1912.
 (Akarana 1912 63.)

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

Na E. P. AARA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
1406	H. Wiremu Keepa Paatahuri ..	Maketu 6 ..	Kei te mapi
1407	Ro orua Hororiri ..	Marae kura 3 ..	Kei te mapi
1408	Te Rina Ratema me etahi atu ..	Orakei Taumata ..	Kei te mapi
1409	Te R na Ratema me etahi atu ..	Orakei Wairoa 4 ..	Kei te mapi
1410	Eruera Pokaihau ..	Otairoa 7 ..	Kei te mapi

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1411	Eruera Wikirihwi me etahi atu ..	Karangi A 4
1412	Turuturu Ngaki ..	Maungarangi B 7c.
1413	Potene Hirini me etahi atu ..	Motungarara B (Te Puke 1B).
1414	Wiriwiri te Kahakore me etahi atu ..	Ngatipahiko B 3c.
1415	Paramena Tukaheke ..	Ngatipahiko B 3c6c.
1416	Te Tauhu Kingi me etahi atu ..	Paengaroa North D 1E.
1417	Aterema Tarahauaitu ..	Paengaroa North F 1.
1418	H. ani Retimana me Ribiata Te Rina ..	Pukaingataru B 2A2.
1419	Te Abomiro Ngakuku me etahi atu ..	Pukaingataru B 7.
1420	Retireti Tapihana ..	Pukaingataru B 22A.
1421	Eruera Wikiwhi ..	Pukaingataru B 2s1.
1422	Maraiā Maiāngi ..	Puke 1A 19.
1423	M. Tomatahi te Whataangaanga me etahi atu ..	Puke 1C.
1424	Heni Paki ..	Puke 2A.
1425	Eruera Wikirihwi ..	Rangiruru 1B.
1426	Hemi Kokiri me etahi atu (Earl and Kent)	Rangiruru 2.
1427	Hareta Mātia me etahi atu (Earl and Kent)	Rauotehua B 2B.
1428	Parangi (H. T. Mitchell) ..	Tumu Kaituna 11A.

TONO I RARO I TEKIONA 121 O TO TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua	Te Ahua o te Tono.
1429	Paniwaka Hamiora me etahi atu ..	Paengaroa North C 2, C 3A, C 3B, me C 3c	Kia whakakorea nga wawahanga o enei whenua.
1430	Paora Parubi me etahi atu ..	Rangiruru (Rahui) Nama 1, Tekiona A, B, C, me E	Kia whakatikatikaina nga wawahanga o enei poraka.
1431	Iehu Hemi te Kokiri ..	Rangiruru Nama 2A, 2B, 2C, me 2D	Kia whakatikatikaina nga wawahanga o enei poraka.

TONO WHAKAKAPOREIHANA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1432	Te Hai Kingi me etabi atu ..	Paengaroa South, Tekiona 1.
1433	Te Minita mo te taha Maori ..	Maketu Poraka VIII, Tekiona 10.
1434	Te Minita mo te taha Maori ..	Paengaroa North B Nama 1.
1435	Te Minita mo te taha Maori ..	Paengaroa North B Nama 9.
1436	Te Minita mo te taha Maori ..	Paengaroa North B Nama 10.
1437	Te Minita mo te taha Maori ..	Paengaroa South Nama 1.
1438	Te Minita mo te taha Maori ..	Waihi Nama 5.

TONO TAMAITI WHANGAI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tamaiti.	Nga Ingoa o nga matua o te Tamaiti
1439	Mita Akuhata ..	Paretera Ku Kingi ..	Ru Kingi me Pinenga Ru Kingi.
1440	Paitini Tapeka me Makurata Paitini ..	Riripeti Paitini ..	Makurata te Katene me Taare Anataua.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama.	Te Ahua o te Tuku.	Terai Hainatia ai.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tangata e whai Tikanga ana ki tauā whakahaereunga.
1441	He hoko (C.A. 1906-98) ..	18 o nga ra o Oketopa, 1906	Tekiona 3 me 4, Poraka 4, Taone o Ohawa	James White ki a Mary Jane Campbell.
1442	He hoko (C.A. 1905-122) ..	1 o nga ra o Akuhata, 1899	Rota 56 me 57, Tekiona 1, Opotiki	Erueti Tamaikoha ki a James White.
1443	He hoko (C.A. 1903-77) ..	11 o nga ra o Pepuere, 1903	Tekiona Nama 3, Poraka III, Waioeka	Matiu Tai ki a Annie Carroll.

HE TAKE I TUKUA MAI E TE KOOTI PIIRA KI TE KOOTI WHENUA MAORI KIA WHAKAWAKIA ANO.

Nama.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Take hei Whakawakanga.
1444	Pukaingataru B Nama 2 ..	Te whakatunga kai riiwhi ki te paanga o Te Rina Amohau, kua mate.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RURI KAORE ANO KIA WHAKAEAINA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ra i timata ai te Initaret.	Taiao o te Moni hei Utunga.
1445	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Karangi A 1 .. Karangi A 2 .. Karangi A 3 .. Karangi A 4 .. Karangi A 5 .. Karangi B 2A .. Karangi B 2B ..	20 Oketopa, 1911 20 Oketopa, 1911 20 Oketopa, 1911 20 Oketopa, 1911 20 Oketopa, 1911 20 Oketopa, 1911 20 Oketopa, 1911	£ s. d. 13 9 0 9 8 8 10 1 9 16 5 2 21 8 8 2 18 8 9 2 9
1446	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 1 ..	..	6 11 10
1447	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 2 ..	..	3 0 5
1448	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 3 ..	..	4 8 10
1449	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 4 ..	..	6 0 5
1450	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 5 ..	..	5 3 2
1451	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 6 ..	..	7 2 10
1452	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 7 ..	..	1 17 2
1453	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 8 ..	..	5 3 2
1454	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Paengaroa North B 9 ..	..	4 17 2
1455	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Pukaingataru B ..	..	195 5 0
1456	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Rauotehuia B 1 ..	..	18 9 10
1457	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Rauotehuia B 3 ..	..	3 13 11
1458	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Rauotehuia B 4 ..	..	7 12 7
1459	Te Tumuaki Kai-ruri, Akarana ..	Utanga 10B 2 ..	3 Hanuere, 1912 ..	2 4 6

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI [RURI KAORE ANO NIA WHAKAEAINA A KIA WAHIA BE PIHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ra i timata ai te Initaretī.	Te nui o te Moni Jie Utunga.
1460	Leonard Simpson	Awatope 1 ..	..	£ s. d. 2 2 0
1461	Leonard Simpson	Kakaho ..	..	5 5 0
1462	Leonard Simpson	Kiokio 5 ..	..	4 4 0
1463	Leonard Simpson	Kiore ..	..	2 2 0
1464	Leonard Simpson	Kopacara 5 ..	..	2 2 0
1465	Leonard Simpson	Kopacara 9 ..	..	3 3 0
1466	Leonard Simpson	Maketu 6 ..	..	2 2 0
1467	Leonard Simpson	Maraekura 3 ..	..	4 4 0
1468	Leonard Simpson	Okawatapuarangi ..	..	3 3 0
1469	Leonard Simpson	Orakei Taumata ..	..	6 0 0
1470	Leonard Simpson	Orakei Wairoa 2 ..	..	5 5 0
1471	Leonard Simpson	Orakei Wairoa 4 ..	..	4 4 0
1472	Leonard Simpson	Otutahuna 4 ..	..	4 4 0
1473	Morehu Karikau me etahi atu	Pukehina ..	..	..
1474	Leonard Simpson	Putere ..	..	2 2 0
1475	Leonard Simpson	Tapati 7 ..	..	4 4 0
1476	Leonard Simpson	Tapati 8 ..	..	4 4 0
1477	Leonard Simpson	Tapati 9 ..	..	4 4 0
1478	Brian T. Chaytor	Tumu Kaituna 12 ..	..	13 15 9

TONO KIA WHAKAMANANGIA TE WIIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te Tangata kua mate.
1479	Kiharoa Tanihana ..	Huriana Kiharoa.
1480	Maria Hamiora ..	Ngarongokahau Mangapiko ara Maihi.
1481	Rora Eruera Karaka ..	Rauna Maihi.

TONO KIA KIMIHIA TE NUI O TE PAANGA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1482	Taiperutu te Mapu me etahi atu	Paengaroa North A 1, Tekiona 2 me 3.
1483	Ramarahi te Hikaroa me etahi atu	Paengaroa North P 1.
1484	Te Kura Wharepohue me etahi atu	Rangituru 2A, B, C, D.
1485	Wlremi Hotene te Huruhoru ..	Rangituru 2A, B, C, D.
1486	Awhitua Manga Marupo ..	Urupohatu 1.
1487	Otini Himoni ..	Urupohatu 1.
1488	Miri o Raukawa ..	Whakapoungakau 8.

HE TONO KIA WHAKAPUTAINA E TE KOOTI HE PUAPUKA WHAKAMANA KAI WHAKAHAEERE MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Tangata kua mate.
1489	Patihona Takai te Marama ..	Huriana Haere Wharara, ara Huriana Kibaroa ara Huriana te Raraku.

TONO WHAKATU KAI-RUIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1490	Te Morehu Kirikau ..	Mapu te Amotu ..	Ona Taonga.
1491	Haora Matene ..	Matene te Huaki ..	Ona Taonga.
1492	Te Ipu Pomipi ..	Nutana Waibi ..	Ona Taonga.
1493	Miriaita Pumipi ..	Nutana Waibi ..	Ona Taonga.
1494	Ma'uha Eureka ..	Pikiao R rewaru ..	Ona Taonga.
1495	Te Tauhu Kingi me Keepa Waata ..	Pokina Taranui ..	Ona Taonga.
1496	Taiapua te Awekotuku ..	Rangitahi Pirimi ..	Ona Taonga.
1497	Taiapua te Awekotuku ..	Rangitahi Pirimi ..	Ona Taonga.
1498	Haki Tamati ..	Tomi-iko te Otene ..	Ona Taonga.
1499	Te Tauhu Kingi me Kingi Waata ..	Waata Taranui ..	Ona Taonga.
1500	Tamihana Tokohihi ..	Wi Keepa Kawiti ..	Ona Taonga.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o te Tamaiti.
1501	Makete te Moni ..	Kenana 2B12 ..	Mohi Ngarewha.
1502	Win. Maihi Ereatara ..	Pukehina E ..	Amiria Ereatara.
1503	Rangipactoa Ngahere ..	Puke 1A20 ..	Patua Wharepohue.
1504	Waireti te Achinga ..	Tumu Kaituna 12 ..	Ribi Karenga Taekata.

TONO WHAKATU KAI-RIHWII KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1505	Te Pirihi Kerei ..	Takaputahi ..	Ani Putiki.
1506	Hori Arama Karaka ..	Rangiuru 2A, B, C, D ..	Arama Karaka te Whiu.
1507	Eru Waata ..	Pukaingataru B 13 ..	Aka Eru.
1508	Eruera H. Karaka ..	Whataroa 2 ..	Atarete Tipi.
1509	Ngawhika Tikitere ..	Paengaroa North B 7 ..	Ahoaho Ngawhika.
1510	Taitimu Kitua ..	Tumu Kaituna 7 ..	Aporo Tipitipi.
1511	Te Weu Hikairo ..	Pukaingataru B 10 3 ..	Aute Romana. ²
1512	Te Weu Hikairo ..	Pukaingataru B 10 3 ..	Awanni Romana.
1513	Hohaia Ropihā ..	Waitahanui Rahui ..	Atiria.
1514	Petera Atorea ..	Tumu Kaituna 10B ..	Atiria te Araki. ³
1515	Ihaka te Whiti ..	Ngatipahiko B 3C8 ..	Aperahama te Kotuku.
1516	Erutia te Muhi ..	Pukaingataru B 7 ..	Aperahama te Rongoa.
1517	Tamihana Korokai ..	Maungarangi ..	Ani te Rangihau.
1518	Tamihana Korokai ..	Rangiuru 2A, B, C, D ..	Ani te Rangihau.
1519	Tamihana Korokai ..	Rangiuru 1B ..	Ani te Rangihau.
1520	Kerekha te Hounui ..	Motiti Motu ..	Anaru te Hounui.
1521	Kerekha te Hounui ..	Motiti Motu ..	Anaru te Hounui.
1522	Paurini Mohi Moke ..	Tumu Kaituna 10 ..	Araki te Pohu.
1523	Paurini Mohi Moke ..	Pukaingataru B 6 ..	Pukaingataru B 6
1524	Te Rore Wi Keepa ..	Motiti 3 ..	Amiria Rapata.
1525	Te Rore Wi Keepa ..	Motiti B ..	Amiria Rapata.
1526	B. G. Pinker ..	Hakunui 3 ..	Awhitia Manga.
1527	B. G. Pinker ..	Ngamatetokorua ..	Awhitia Manga.
1528	B. G. Pinker ..	Paengaroa North B 7 ..	Awhitia Manga.
1529	B. G. Pinker ..	Waiparapara 2 ..	Awhitia Manga.
1530	B. G. Pinker ..	Urupohatu 1 ..	Awhitia Manga.
1531	B. G. Pinker ..	Ohineahuru 10A ..	Awhitia Manga.
1532	B. G. Pinker ..	Ohineahuru 2 ..	Awhitia Manga.
1533	B. G. Pinker ..	Maketu 4 ..	Awhitia Manga.
1534	B. G. Pinker ..	Pukepoto 2 ..	Awhitia Manga.
1535	B. G. Pinker ..	Otutuhuna 6 ..	Awhitia Manga.
1536	B. G. Pinker ..	Kotukutuku 2 ..	Awhitia Manga.
1537	B. G. Pinker ..	Pukaingataru B 13 ..	Awhitia Manga.
1538	B. G. Pinker ..	Pukehina D ..	Awhitia Manga.
1539	B. G. Pinker ..	Te Karuotewhenua 4 ..	Awhitia Manga.
1540	B. G. Pinker ..	Paengaroa South 5 ..	Awhitia Manga.
1541	Hamana Pokiha ..	Paengaroa South 4 ..	Awhitia Manga.
1542	B. G. Pinker ..	Hakunui 5 ..	Awhitia Manga.
1543	Oriwa te Puhi ..	Parawai 3 ..	Awhiowhio Oriwa.
1544	Mere Riwai Apiata ..	Rotomahana Parekarangi 3A ..	Aporo Apiata.
1545	Mere Riwai Apiata ..	Rotomahana Parekarangi 2 ..	Aporo Apiata.
1546	Perepe Tapihana ..	Te Takapu o te Waharoa I ..	Eruera te Uremutu.
1547	Perepe Tapihana ..	Parawai 1 ..	Eruera te Uremutu.
1548	Perepe Tapihana ..	Maketu II 25 ..	Eruera te Uremutu.
1549	Perepe Tapihana ..	Pukaingataru B 25 ..	Eruera te Uremutu.
1550	Perepe Tapihana ..	Maketu II 25 ..	E uera te Uremutu.
1551	Poni Hakaria ..	Tumu Kaituna 8B1 ..	Hakaria te Wera.
1552	Rainapaha Matene ..	Tumu Kaituna 2 me 5B ..	Haora Matene.
1553	Rainapaha Matene ..	Pukaingataru B 14 ..	Haora Matene.
1554	Heni Pore ..	Tumu Kaituna 4B6 ..	Harawira te Whakawai.
1555	Parangi Materawa ..	Pukaingataru B 9 ..	Haupa Parangi.
1556	Ruihi Kawana ..	Pukaingataru B 4 ..	Hemara Mokonuiarangi.
1557	Mita Tahoka ..	Maketu S.D., Poraka VIII, 10 ..	Hemi Kakahi ara Parai.
1558	Timi Morihana ..	Tumu Kaituna 12 ..	Hemi te Tupara.
1559	Awhitia Hemira ..	Waihi 5 ..	Hemira Marupo.
1560	Ngaroma Steele ..	Ngaihumutu A ..	Henare te Pukuatua.
1561	Ngaroma Steele ..	Pukaingataru B 6 ..	Henare te Pukuatua.
1562	Ngaroma Steele ..	Tumu Kaituna 11 ..	Henare Pukuatua.
1563	H. Wiremu Keepa Paatahuri ..	Ohineahuru 10B ..	Henare Pukuatua.
1564	H. Wiremu Keepa Paatahuri ..	Rauporoa 2B ..	Henare Pukuatua.
1565	Wiremu Keepa Paatahuri ..	Pukaingataru B 6 ..	Henare te Pukuatua.
1566	Wiremu Keepa Paatahuri ..	Wharetoroa ..	Henare te Pukuatua.
1567	Ngawaewae Arihia ..	Rangiuru 2A, B, C, D ..	Herepaka te Ngoingoi.
1568	Eru te Whakawehi ..	Kenana 2B10 ..	Herapeka Heremaia,
1569	Eru te Whakawehi ..	Maungarangi 2C ..	Herapeka te Ngoingoi.
1570	Kepa H. Ehau ..	Haehaenga 1 ..	Hetaraka ara Hataraka ara Hataraka Patutahora.
1571	Te Ahomiro Ngakuku ..	Pukaingataru B 7 ..	Hiie Ngakuku.
1572	Meteria Kawana me etahi atu ..	Pukehina B ..	Hikamate Putoko.
1573	Riki Kipa ..	Pukchina C ..	Hikamate Putoko.
1574	Riki Kipa ..	Pukehina ..	Hikamate te Rangikouariro.
1575	Horomona Himiona te Pikikotuku ..	Tumu Kaituna 1 me 6B ..	Himiona te Pikikotuku (Himiona te Piki).

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Name.	Kai-tono.	Te Ingao o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1576	Henare te Ngae	Rotomahana Parekarangi 3A, 3B, 3B	Hinehopu te Matekino.
1577	Taiapua te Awckotuku	Paengaroa North B (6A) 4 ..	Hini Porete Koroniria.
1578	Kihiirini Wenetia	Pukaingataru B 2B1 ..	Hiriui Pene.
1579	Hare Paati	Richmond 121 ..	Hoani te Whara.
1580	Hiraina Haaka	Paengaroa North D 1 ..	Hoera te Matewaru.
1581	Hiraina Haaka	Rangiuru 2A, B, C, D ..	Hoera te Matewaru.
1582	Haki Tamati	Paengaroa North A 2 ..	Hohepa Waea.
1583	W. Maihi Ereatara	Paengaroa North A 2 ..	Hohepa te Waca.
1584	Haki Tamati	Paengaroa North A 2 ..	Hohepa Waca.
1585	Rangimakehu Ngaki me Neti Ngaki	Puke 2A ..	Hohepa te Kapaiwaho.
1586	Rangimakehu Ngaki me Neti Ngaki	Pukaingataru B 10 6 ..	Hohepa te Kapaiwaho.
1587	Rangimakehu Ngaki me Neti Ngaki	Tumu Kaituna 4B 3 ..	Hohepa te Kapaiwaho.
1588	Hare Paati	Richmond 129 ..	Hohua te Kapaiwaho.
1589	W. K. Wihapi	Richmond 121 ..	Hone te Whara.
1590	Rongokahira Hapi me etahi atu	Tumu Kaituna 4B 2 me 3 6 ..	Hongi Hiika.
1591	Ani Patene Hiria	Tumu Kaituna 6B ..	Hori Hiria (Hori Horana).
1592	Parakaia Kerci	Paengaroa North F1 ..	Hori te Iwikatca.
1593	Paora Hira	Tumu Kaituna 4B2 me 3, Teki- ona 6 ..	Hori Kira.
1594	Hare Paati	Richmond 117 ..	Horima Patumoana.
1595	Tamihana Tikitere	Paengaroa North C 2 ..	Hori te Purewa.
1596	Patihana Taka-i-te-Marama	Pukaingataru B 7 ..	Huriana Kiharoa.
1597	Patihana Taka-i-te-Marama	Pukaingataru B 10 ..	Huriana Kiharoa.
1598	Patihana Taka-i-te-Marama	Pukaingataru B 25 ..	Huriana Kiharoa.
1599	Patihana Taka-i-te-Marama	Whakapoukorero ..	Hutiana Haete Wharara (Kiharoa) (Te Roraku).
1600	Ateremu Tarahauaitu	Paengaroa North F 1 ..	Hurihanganui.
1601	Tamati Tangihia	Paengaroa North E ..	Huta Tangihia.
1602	Tamati Tangihia	Pukaingataru B 4 ..	Huta Tangihia.
1603	Hera Haweti	Pukaingataru B 4 ..	Huta Tangihia.
1604	Ateremu Tarahauaitu	Paengaroa North F 1 ..	Ihaia Rangiheuea.
1605	Rangi Macpherson	Pukaingataru B 25 ..	Ihaka Marino (te Waru).
1606	Mita te Tai mo Kiritapu H. Tenana	Tumu Kaituna 4B2 me 3, Te- kiona 6 ..	Ihaka te Tai.
1607	Matahou te Waru	Motiti 1B ..	Iraia te Waru.
1608	Hiraina Haaka	Rangiuru 2A, B, C, D ..	Irihapeti Whakatu.
1609	Ngati te Kaho Mataipuku	Pukaingataru B 15 ..	Kaho Mataipuku.
1610	Kumete	Paengaroa North 14 ..	Kahukoti.
1611	Te Kahu Insley	Motiti A ..	Kaka.
1612	Kipa Roera	Tumu Kaituna 4B mc 3, Tekiona 6 ..	Kani Atamatea.
1613	Rainoua Heretaunga	Hachaenga Nama 1 ..	Karanama Hohepa.
1614	Puhiae Katene Marutuchu	Tabunaroa ..	Katene Marutuchu.
1615	H. P. te Hauiti me etahi atu	Tahunaroa 3A ..	Katene Putarau.
1616	Ngawhika te Otimi	Tumu Kaituna 6 ..	Katerina Ngawhika.
1617	Ngawhika Tikitere	Tumu Kaituna 6B ..	Katerina Ngawhika.
1618	Kumete	Paengaroa South ..	Kahukoti Kumete.
1619	Hare Paati (H. R. Burt)	Matata 6 ..	Keepa Ngawhau.
1620	Te Ara Roera	Tumu Kaituna 4B2 ..	Kere Mangonui.
1621	Te Whetu Keremeta	Pukaingataru B 12 ..	Kereopa Nehennia.
1622	Ani Renata	Paengaroa North F 2 ..	Kereopa Whareauahi.
1623	Haki Tamati	Karangi B 2A ..	Kereta Tamati.
1624	Haki Tamati	Pa-o-Waikato ..	Kereta Tamati.
1625	Haki Tamati	Pukaingataru B 7 ..	Kereta Tamati.
1626	W. Maihi Ereatara	Pukaingataru B 7 ..	Kereta Tamati.
1627	Haki Tamati	Pa-o-Waikato 1 ..	Kereta Tamati.
1628	Te Wiremu Matene	Tekiona 25, Poraka II, Maketu ..	Kiharoa Akuhata.
1629	Hare Paati	Richmond 118 ..	Kiri Karamu.
1630	Kepa H. Ehau	Paengaroa North A 12 ..	Kirikauri Ehau.
1631	Kepa H. Ehau	Paengaroa North A 13 ..	Kirikauri Ehau.
1632	Kepa H. Ehau	Pukaingataru B 5 ..	Kirikauri Ehau.
1633	Kepa H. Ehau	Whareoterangimare 3B ..	Kirikauri Ehau.
1634	Tc Amo Koroniria	Rangiuru 1B ..	Koroniria Piripi.
1635	Kipa Roera	Tumu Kaituna 4B2 me 3, Teki- ona 6 ..	Kuri Aupouri.
1636	Tamihana Tikitere	Pukaingataru B 12 ..	Maora te Awheoro.
1637	Hemana Pokiha	Pukaingataru B 13 ..	Maraea Koheri ara Maraea te Whetu.
1638	Hemana Pokiha	Paengaroa North B 8 ..	Maraea Koheri ara Maraea te Whetu.
1639	Peeti Haret	Paengaroa South ..	Marata te Taupua.
1640	Te Matapihi te Awaawa	Pukaingataru B 8 ..	Marata Taupua.
1641	Te Tautawhi Tokoihi	Tumu Kaituna 10B ..	Mari Rangiwahia.
1642	Hika Tangata Pumipi	Kopaearea ..	Maria te Kawakawa.
1643	Hika Tangata Pumipi	Waitahanui ..	Maria te Kawakawa.
1644	Maraki Wahanui	Pukaingataru B 16 ..	Maria Maraki.
1645	Maraki Wahanui	Tahunaroa 3B2 ..	Maria Wharsaukura.
1646	Tame Wikiriwhi	Maketu 2, Tekiona 27 ..	Matataia Wikiriwhi.
1647	Ngawhika Tikitere	Tumu Kaituna 1 me 6B ..	Mate Wiremu Ngawhika.
1648	Ngawhika Tikitere	Paengaroa North B 9 ..	Matekoraha Ngawhika.
1649	Ngawhika Tikitere	Pukehina? ..	Matekoraha Ngawhika.
1650	Hare Paati	Matata 6 ..	Matene Henare.
1651	Hare Paati	Richmond 159 ..	Matene te Huaki.
1652	Te Weu Hikairo	Pukaingataru B 10 ..	Matenga te Waharoa.
1653	Te Weu Hikairo	Tumu Kaituna 3 me 4B ..	Matenga te Waharoa.

TONO WHAKATU KAI-RUIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingos o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1654	Te Matapihi te Awaawa	Tumu Kaituna 3 me 4B	Mateiwa Katu.
1655	Tamihana Tikitere	Pukaingataru B 12 ..	Matira Hapimana.
1656	Wm. Ereatara	Tumu Kaituna 1 me 6 ..	Matiu Matuaiti ara Te Ahi.
1657	Tamihana Tikitere	Pukaingataru B 12 ..	Mehaka te Purewa.
1658	Hepata te Hautehoro	Paengaroa North C 2 ..	Merania Matuaiti.
1659	Herekura te Hoia me etahi atu	Tumu Kaituna 1 me 6 ..	Merania Matuaiti.
1660	Maria Hamiora	Whakapaukorero 5B ..	Merania Rapacre.
1661	Maria Hamiora me Hiria Taoi te Kura	Tumu Kaituna 1 me 6B ..	Merania Rapacre (Rapaera).
1662	Haki Tamati	Pukaingataru B 7 ..	Merania Rupinc.
1663	Tatiana te Poata	Maungarangi B 1R ..	Mercaira Rangikapoua.
1664	Tatiana te Poata	Ngatipahiko B 3A me 3C ..	Mercaira Rangikapoua.
1665	Tatiana te Poata	Ngatipahiko B 3C 4 ..	Mercaira Rangikapoua.
1666	Tamihana Tikitere	Pukaingataru B 12 ..	Mere Henare.
1667	Tumeke Mohi Tarau	Te Puke 2C ..	Mere te Hihiko.
1668	Taui Takerei	Pukaingataru B 1 ..	Mere Hori.
1669	Harehare Aterea	Rotomahana-Parekarangi 2 ..	Merepeka Harehare.
1670	Te Hai Kingi	Pukaingataru B 5 ..	Mihirini Kingi.
1671	Paora Enoka	Paengaroa North F 3B 2B ..	Mihiterina Paora.
1672	Mita te Rangituakoha	Paengaroa North B 9 ..	Mihiterina Nepia.
1673	Mita te Rangituakoha	Paengaroa North B 10 ..	Mihiterina ara Mili Nepia.
1674	Rainona Heretaunga	Hachaenga 1 ..	Mikaere Wharerau.
1675	Rangioreoa te Kahui	Mataoneone 1 ..	Miriama te Warihi.
1676	Rangioreoa te Kahui	Pukaingataru B 9 ..	Miriama te Warihi.
1677	Te Mamaku Hoete	Pukchina D ..	Miriana Koraki.
1678	Hare Paati	Richmond 134 ..	Mita Hikairo.
1679	Te Wiremu Matene	Tumu Kaituna Nama 1 me 6 ..	Mita Ngapihi (Ngapihi).
1680	Haki Tamati	Paengaroa North A 2 ..	Mita Rawerua.
1681	Haki Tamati	Paengaroa North A 2 ..	Mita Rawerua.
1682	W. Maihi Ereatara	Paengaroa North A 2 ..	Mita Rawerua.
1683	Rawiri Tacotu	Tumu Kaituna 10B ..	Moerangi te Ngatete.
1684	Petera Paurini me etahi atu	Tumu Kaituna 10B ..	Mohi Aterea.
1685	Wirenu Patete	Tumu-Kaituna 8B 3 ..	Mohi Henare.
1686	Hiraina Hakeka	Rangiuru 2A, B, C, me D ..	Mopikake Whakatu.
1687	Ray Vercoe	Waihi South S.D., Poraka 4, Tekiona 1 ..	Ngahina Matehaukore.
1688	Ray Vercoe	Waihi South S. D., Poraka 1, Tekiona 7 ..	Ngahina Matehaukore.
1689	Kepa H. Ehau	Karangi B 2B ..	Ngahuru Rotohiko Haupapa.
1690	Tutengache Hiniona	Pukaingataru B 10 ..	Ngakete Rau Ngatiti.
1691	Ngaropo Rawiri	Pukehina B ..	Ngakiore Tarewa.
1692	Te Naera Rawiri	Ruakoiwi ..	Ngakiore Tarewa.
1693	Te Tumu Patukohu me Nahi te Tumu	Paengaroa North ..	Ngakohe Rangikauamo.
1694	Te Tumu Patukohu me Nahi te Tumu	Rangiuru 2A, B, C, me D ..	Ngakohe Rangikauamo (Tumu).
1695	Ngawhika te Otimi	Tunu Kaituna 6 ..	Ngamahirau.
1696	Ngawhika Tikitere	Tumu Kaituna 6 ..	Ngamahirau (Ngawhika).
1697	Ngawhika Tikitere	Paengaroa North B 9 ..	Ngamahirau Ngawhika.
1698	Te Penetana Tarakawhara	Paengaroa C 3C ..	Ngamu Tarakawhara.
1699	Kuru, Tani, Korohiko, Tokatoka (H. Phillips)	Motiti ..	Ngapeeti Turere.
1700	Tamihana Tikitere	Whakapoungakau 1 (Okahu) ..	Ngapire Hauaru.
1701	Tamihana Tikitere	Paengaroa North C 2 ..	Ngapire Hauaru.
1702	Ngaroma Steele	Tumu Kaituna 11 ..	Ngaroma Puknatua.
1703	Ngaroma Steele	Pukaingataru B 6 ..	Ngaroma Rangihuhia.
1704	Rangitauniniki Ngaromoana	Paengaroa South 1 ..	Ngaromoana Hupine.
1705	Taiporutu te Mapu	Kawaha 5N 3E ..	Nikara Pahiriko.
1706	Tamihana Tikitere	Pukaingataru B 12 ..	Noke Henare.
1707	Tariu Tamai	Parawni 3 ..	Noti Tamai.
1708	Tariu Tamai	Okoheriki 2C ..	Noti Tamai.
1709	Miriata Pumipi	Paengaroa South 9 ..	Nutana Waihi.
1710	Miriata Pumipi	Maketu VIII, Tekiona 10 ..	Nutana Waihi.
1711	Ipu Pumipi	Kaikokopu ..	Nutana Waihi.
1712	Tamihana Tikitere	Whakapoungakau 1 (Okahu) ..	Otimi te Kataahikawera.
1713	Tamihana Tikitere	Waitapu ..	Otimi te Mihikirotorna.
1714	Tamihana Tikitere	Paengaroa South (Pakotore) ..	Otimi Tikitere.
1715	Tamihana Tikitere	Putoetoe 1 ..	Otimi Tikitere.
1716	Arapera te Paca	To Puke 1 (Motungarara) ..	Paea te Mapihi.
1717	Te Weu Hikairo	Pukaingataru B 10 1 ..	Panapa Romana.
1718	Mita te Rangituakoha	Paengaroa North 10 ..	Pani Hincteo.
1719	Tamihana Tikitere	Pukchina A 3 ..	Paora Tamihana.
1720	Ngaparaki Hapeta	Te Puke ..	Papanui Tamahiki.
1721	Tamihana Tikitere	Pukaingataru B 12 ..	Parekahu Henare.
1722	Rangipaeroa Ngahere	Puke 1A 20 ..	Patua Wharepohue.
1723	Rangipaeroa Ngahere	Puke 1A 13 ..	Patua Wharepohue.
1724	H. Werahiko	Pukaingataru B 8 ..	Pera Kima.
1725	Harehare Aterea	Tumu Kaituna 10B ..	Peraniko.
1726	Kerera Pakimoro	Whakapoungakau 16 2 ..	Pirihira te Pere.
1727	Te Eketu Ngahuruuhuru	Whakapaiwhenua ..	Pererika Ngapuruhuru
1728	Arapeta Wapereki me Ngarori Paerau	Pukaingataru 4B ..	Petera Paerau.
1729	Hare Paati	Richmond 120 ..	Petera Pokino.
1730	Mihaka Pukuatua	Richmond 120 ..	Petera Pukino.
1731	Wiremu Ratete	Tumu Kaituna 8B3 ..	Petera Pokino.
1732	Hare Paati	Richmond 195 ..	Petera Pokino.
1733	Mihaka te Pukuatua	Richmond 195 ..	Petera Pokino.
1734	Hare Paati	Richmond 155 ..	Petera Pukuatua.
1735	Hare Paati (H. R. Burt)	Richmond 155 ..	Petera Pukuatua.
1736	Ngaroma Steele	Tumu Kaituna 11 ..	Petera Pukuatua.
1737	Mariana Te Oha	Richmond 24 me 25 ..	Peti Mariana.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KY NGA PAANGA WHENUA.

Name.	Kai-tono.	Te Ingos o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1738	Te Pitonga te Otimi	Waihi 5..	Petuha te Haupapa.
1739	Henare Kingi	Whataroa 2 ..	Piatarahi Aperahama
1740	Ani Kerei	Paengaroa ..	Piatarahi Aperahama.
1741	Ani Kerei	Pukaingataru B 8 ..	Piatarahi Aperahama.
1742	Hiraina Haaka	Pukaingataru B 2A 2 ..	Piatarahi Aperahama.
1743	Eru Waata	Maungarangi B 1R ..	Pikake Whakatu.
1744	Eru Waata	Ngatipahiko B 8 ..	Pirihi Parau.
1745	Kerera Mokena	Whakapoungakau 2 ..	Pirihi Parau.
1746	Kerera Pakimoro	Whakapoungakau 16 28 ..	Pirihi te Pere.
1747	Kerera Mokena	Papahikahawai ..	Pirihi te Pere.
1748	Kerera Mokena	Pukaingataru 10R ..	Pirihi te Pere.
1749	Kerera Mokena	Tumu Kaituna B 3 ..	Pirihi te Pere.
1750	Kerera Mokena	Tumu Kaituna 4B5 ..	Pirihi te Pere.
1751	Kerera Pakimoro	Pukaingataru B 10 I ..	Pirihi te Pere.
1752	Kerera Pakimoro	Paengaroa North C 1 ..	Pirihi te Pere.
1753	Kerera Pakimoro	Tumu Kaituna 3 Tekiona 5 ..	Pirihi te Pere.
1754	Kerera Pakimoro	Tumu Kaituna 4, Tekiona 5 ..	Pirihi te Pere.
1755	Taiapua te Awekotuku	Ngaihumutu ..	Pirim Mataiawhea.
1756	Hanapeka Maihi (O. J. Hodge)	Pukaingataru B 2A3 ..	Pirim Mataiawhea.
1757	Taiapua te Awekotuku	Tumu Kaituna 8B 4 ..	Pirim Mataiawhea.
1758	Taiapua te Awekotuku	Rangiuru 2 ..	Pirim Mataiawhea.
1759	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North A 4 ..	Pirim Mataiawhea.
1760	Taiapua te Awekotuku	Pukaingataru B 2 ..	Pirim Mataiawhea.
1761	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa South ..	Pirim Mataiawhea.
1762	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North B 10 ..	Pirim Mataiawhea.
1763	Wenerata Pirimi me etahi atu	Te Tumu Kaituna 8B ..	Pirim Mataiawhea.
1764	Wenerata Pirimi me etahi atu	Te Tumu Kaituna 3B ..	Pirim Mataiawhea.
1765	Wenerata Pirimi me etahi atu	Tumu Kaituna 8B ..	Pirim Mataiawhea.
1766	Taiaporu te Mapu ..	Tumu Kaituna 8B ..	Pirim Mataiawhea.
1767	Taiaporu te Mapu ..	Tumu Kaituna 8B ..	Pirim Mataiawhea.
1768	Taiapua te Awekotuku	Tumu Kaituna 4 ..	Pirim Mataiawhea.
1769	Taiapua te Awekotuku	Ngaihumutu B ..	Pirim Mataiawhea.
1770	Taiapua te Awekotuku	Rangiuru ..	Pirim Mataiawhea.
1771	Te Reiwhati Ngahuia	Pukehina B ..	Pita Wharetoroa.
1772	Tatiana te Poata ..	Maungarangi B 1s ..	Poata Mercaira.
1773	Wiki Pokaihau ..	Kawaha 5N 3E ..	Pokaihau.
1774	Hemana Pokiha ..	Okataina 3 ..	Pokiha Taranui.
1775	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North B 6A ..	Porete Kameta.
1776	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North C 3 ..	Porete Kameta.
1777	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North B 6A ..	Porete Kameta.
1778	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North C 3 ..	Porete Kameta.
1779	Taiapua te Awekotuku	Paengaroa North C 3 ..	Porete Koroniria.
1780	Haukiwaho Piwika ..	Hachaenga ..	Potene Haukiwaho.
1781	Ngawhika Tikitere ..	Paengaroa North B 9 ..	Puhi Kehukehu.
1782	Wiremu Kingi te Wharepurangi	Ngamahau 1B 2 ..	Puhi Tanira.
1783	Te Wanhi Waitoa ..	Pukaingataru 6 ..	Pukauai Waitoa.
1784	Miriata Pumipi ..	Maketu, Poraka VIII, 10 ..	Pumipi Waraki.
1785	Riki Kipa ..	Pukehina C ..	Putu te Hikamate.
1786	Meteria Kawana me etahi atu	Pukehina B ..	Putu te Hikamate.
1787	Riki Kepa ..	Puke 1B ..	Putu Kawana.
1788	Riki Kepa ..	Puke 1B ..	Putu te Hikamate.
1789	Riki Kepa ..	Puke 2A ..	Putu Kawana.
1790	Riki Kepa ..	Paengaroa South ..	Putu Kawana.
1791	Hiria te Kura, ara Hiria Ngaku	Rangiuru 2ABCD ..	Rakawhati Kupe, ara Rakawhati Matiaha.
1792	Hiria te Kura, ara Hiria Ngaku	Maungarangi B 1D ..	Rakawhati Kupe, ara Rakawhati Matiaha.
1793	Hiria te Kura (Hiria Ngaku)	Okarito 1 ..	Rakawhati Kupe, ara Rakawhati Matiaha.
1794	Hiria te Kura (Hiria Ngaku)	Paengaroa North D 1B ..	Rakawhati Kupe, ara Rakawhati Matiaha.
1795	Hiria Ngaku	Kenana 2B 6 ..	Rakawhati Kupe, ara Rakawhati Matiaha.
1796	Hiria te Kura (Hiria Ngaku)	Kenana 2B 6 ..	Rakawhati Kupe, ara Rakawhati Matiaha.
1797	Te Riri Rakitu ..	Tumu Kaituna 12 ..	Rakitu Haerehuka.
1798	Tamarahi ..	Tumu Kaituna 12 ..	Rakitu Haerehuka.
1799	Te Wharenui Hohua	Maungarangi 3C ..	Rangainu Hohua.
1800	Wharenui Hohua ..	Pukaingataru 16B ..	Rangainu Hohua.
1801	Taiapua te Awekotuku	Pukaingataru B 8 ..	Rangitahi Pirimi.
1802	Te Ahomiro Ngakuku	Pukaingataru B 7 ..	Rangitoro Ngakuku.
1803	Tamihana Tikitere ..	Kaitao Rotohokahoka 1D2 ..	Rapaero Ngauruahu.
1804	Tamihana Tikitere ..	Kouto B ..	Rapaere Ngauruahu.
1805	Tamihana Tikitere ..	Pukaingataru B 12 ..	Rapaere Ngauruahu.
1806	Pareto te Korowhiti ..	Paengaroa A 32 ..	Ratahi.
1807	Uetonga Keepa ..	Pukaingataru B 13 ..	Ratapu Keepa.
1808	Tamihana Tikitere ..	Pukaingataru B 12 ..	Ratema Hapimana.
1809	James Holden me etahi atu	Mangorewa Kaharoa 6E3 2E ..	Ratema Hapimana.
1810	Ngawaka Ieni ..	Pukaingataru B 8 ..	Rawinia Ieni.
1811	Mita te Rangituakoha ..	Paengaroa North 10 ..	Rawiri Hineteao.
1812	W. K. Wihapi ..	Maungarangi B 1P ..	Reihana Paruhi.
1813	Henry Smith Hall ..	Urupohatu ..	Reiti Matene.
1814	Henry Smith Hall ..	Te Kiockio ..	Reiti Matene (Mrs. Hall).
1815	Te Ateha Whataiwi ..	Matata 4 ..	Renata Ngahana.
1816	Hare Paati ..	Richmond 130 ..	Renata Ngahana.

TONO WHAKATU KAI-RUIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingos o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1817	Heni Pore	Paengaroa North C 2	Reri Ani Kanara.
1818	Te Whetu Keremeta	Paengaroa North C 2	Reri Anikanara.
1819	Ani te Rangihau	Rangiuru	Rihi Pokai.
1820	Taiapua te Aweketoku	Paengaroa North B 6A	Rihipa Tarewa.
1821	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Ngatipahiko (B)	Rina Apokai.
1822	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Pukaingataru B 3	Rina Apokai.
1823	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Puke	Rina Apokai.
1824	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Maungarangi B 2c	Rina Apokai.
1825	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Te Ranga	Rina Apokai.
1826	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Te Puke (1,000 eka)	Rina Apokai.
1827	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Te Puke	Rina Apokai.
1828	Erana te Onerere me Rahera Tanui	Rangiuru	Rina Apokai.
1829	Erana te Onerere	Maungarangi B 2c	Rina Apokai.
1830	Erana te Onerere	Te Puke 1A 15	Rina Apokai.
1831	Erana te Onerere	Te Puke 1A 18A	Rina Apokai.
1832	Erana te Onerere	Te Puke 2A 2B2	Rina Apokai.
1833	Rameka Haimona	Tumu Kaituna 3 me 4B	Rina te Wehi Rahipere.
1834	Wepiha Matia	Maketu 25, Poraka II	Rini Haukiwaho.
1835	Poururu Tamati	Maketu S.D. 25, Poraka 2	Rini Haukiwaho.
1836	Poururu Tamati	Maketu S.D. 25, Poraka 2	Rini Haukiwaho.
1837	Peri Rini me etahi atu	Hachaenga 1	Rini Karepe, ara Rini Paora.
1838	W. K. Wihapi	Maketu 25, Poraka II	Rini Potene.
1839	H. Werahiko	Pukaingataru B 8	Riparata te Kirikau.
1840	H. Werahiko	Pukaingataru B 8	Riparata te Kirikau.
1841	Hiraina Haaka	Rangiuru 2A, B, C, D	Ripata Katohau.
1842	Hiraina Haaka	Paengaroa North D 1c	Ripata Riu.
1843	Ngawhika Tikitere	Paengaroa North B 9	Riria Ngawhika.
1844	Ngawhika Tikitere	Pukchina	Riria Ngawhika.
1845	Te Morehu Kirikau	Waihi South	Rirituku te Puehu
1846	Parehamoa Taraipine	Otamarakau Native Rahui	Rirituku te Puke.
1847	Neti Mariana	Kawaha 3B	Roha Taitumu.
1848	Te Weu Hikairo	Pukaingataru B 10 3	Romana Tautari.
1849	Te Weu Hikairo	Pukaingataru B 10 3	Rongokahururu Heketoro.
1850	Hare Paati	Richmond 214	Rotohiko Haupapa.
1851	Ngaroma Steele	Tumu Kaituna 11	Ru Henare Pukuatua.
1852	Te Ara Hemana	Pukaingataru B 13	Ruiha Keepa.
1853	Mita Akuhata	Kawaha	Ruiha Mita.
1854	Mita Akuhata	Parawai	Ruiha Mita.
1855	Mita Akuhata	Kawaha 5	Ruiha Mita.
1856	Mita Akuhata	Waikuta	Ruiha Mita.
1857	W. Maihi Ereatara	Pukaingataru B 7	Rupine te Kahuwhero.
1858	Haki Tamati	Pukaingataru B 7	Rupine te Kahuwhero.
1859	Mita te Rangituakoha	Maketu S. D., Poraka VIII, 10	Tae Ngamuka.
1860	Mita te Rangituakoha	Maketu S. D., Poraka VIII, 1	Tae Ngamuka.
1861	Mita te Rangituakoha	Maketu S. D., Poraka VIII, 10	Tac Ngamuka.
1862	Taiporutu te Mapu	Kawaha 3L 3	Tahuri Maketu.
1863	Taiporutu te Mapu	Tumu Kaituna 11B 5	Tahuri te Pori.
1864	R. Tahiriorangi	Te Puke 2B	Tahiriorangi.
1865	Te Wirihana Tamati	Pukaingataru B 13	Taiaha Tamati.
1866	Hare Paati	Richmond 158	Taiapo te Waiatua.
1867	Monika te Hokopu	Tahuna'oa 3A	Taiawa te Ngaherchere.
1868	Mihiora Wharepapa	Tahunaroa 2 ranei 3	Taiawa te Ngaherchere.
1869	Te Rongomawhite te Whareangaanga	Pukaingataru B 7	Taituha te Whareangaanga.
1870	Hare Paati	Richmond 132	Tamati Hapimana.
1871	Hare Paati	Richmond 131	Tamati Taora.
1872	Te Wirihana Tamati	Pukaingataru B 13	Tamati te Wharau.
1873	Hiraina Haaka	Paengaroa North D 1c	Tanati Hauauru.
1874	Moiri Tutana Mu	Pukaingataru B 6	Tauanui Tauaro.
1875	Oriwa te Puhi	Parawai 3	Tauwaru Oriwa.
1876	Te Wirihana Tamati	Pukaingataru B 13	Teito Tamati.
1877	Ani Kerei	Pukaingataru B 10 (2)	Teri Pititi.
1878	Ani Kerei	Paengaroa North C1	Teri Pititi.
1879	Ani Kerei	Hinekopiri	Teri Pititi.
1880	Ani Kerei	Tumu Kaituna 3, Tekiona 6 me 4B2	Teri Pititi.
1881	Tamihana Tikitere	Koutou B	Tikitere te Rataahikawera.
1882	Pore Ihaia	Ohinewairua 2	Timoti Whatihua.
1883	Te Nuku Karita	Pukaingataru B 6	Tipae te Pore.
1884	Te Wanihi Punake	Pukaingataru B 6	Tipae te Pore.
1885	Te Wanihi Waitoa	Pukaingataru B 6	Tipae te Pore.
1886	Petera Paurini	Tumu-Kaituna 10B	Tireni Rangateua.
1887	Tamarahi	Tumu Kaituna 12	Tomairangi.
1888	Haki Tamati	Rauotuhua	Tominiko te Otene.
1889	W. Maihi Ereatara	Pukaingataru B 7	Tominiko te Otene.
1890	W. Maihi Ereatara	Te Pa o Waikato 1	Tominiko te Otene.
1891	Haki Tamati	Paengaroa South	Tominiko te Otene.
1892	Haki Tamati	Te Pa o Waikato 1	Tominiko te Otene.
1893	Haki Tamati	Pukaingataru B 7	Tominiko te Otene.
1894	Haki Tamati	Te Pa o Waikato	Tominiko te Otene.
1895	Pirika Hohepa te Nikahere	Paengaroa North A 1, Tekiona 2	Tuihana Pirika.
1896	Ani Kerei	Tumu Kaituna 3, Tekiona 5 me 4B5	Tuki Haumene Haukore.
1897	Ani Kerei	Paengaroa North C 1	Tuki Haumene Haukore.
1898	Ani Kerei	Pukaingataru	Tuki Haumene Haukore.
1899	Te Tahana Tukuru	Tahunaroa 3B 2	Tukuru Pini.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO WHAKATU KAI-RIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
1900	Te Wanilihi Waitoa ..	Pukaingataru 6 ..	Tumahaurangi Waitoa.
1901	Tamihana Tikitere ..	Tumu Kaituna 1 me 6B ..	Tumakoha te Whana.
1902	W. Maihi Ereatara ..	Paengaroa North A 2 ..	Tumaro te Awhi.
1903	Haki Tamati ..	Paengaroa North A 2 ..	Tumaro te Awhi.
1904	Haki Tamati ..	Paengaroa North A 2 ..	Tumaro te Awhi.
1905	Porokoru te Kiwi ..	Tumu-Kaituna 11B ..	Tupaoa Pehitahi.
1906	Porokoru te Kiwi ..	Tumu-Kaituna 11 ..	Tupaoa Pehitahi.
1907	Ngapuia te Tupara ..	Tumu-Kaituna 12 (Paroa) ..	Tupara Tokoaitua.
1908	Ngapuia ..	Tumu-Kaituna 12 ..	Tupara Tokoaitua.
1909	Hemi Kokiri te Wharepurangi ..	Paengaroa North C 2 ..	Tuterangianini.
1910	Heni Pore ..	Paengaroa North C 2 ..	Tuterangianini.
1911	Te Reiwhati Ngahuia ..	Pukehina B ..	Tuterangiwakaca.
1912	Te Kahiwi te Tuhi ..	Maungarangi B 1R ..	Utiku Patuki.
1913	Ngaope Punoke ..	Okoheriki 2C ..	Whakaure Punoke.
1914	Te Tumu Patukohu ..	Kenana ..	Wahakore.
1915	Te Tumu Patukohu ..	Kenana ..	Wahakore te Tumu.
1916	Te Tumu Patukohu ..	Paengaroa North D 1 ..	Wahakore te Tumu.
1917	Wiremu Henare ..	Tumu-Kaituna 3, 6 me 4B2 ..	Wahanga te Roroterangi.
1918	Wiremu Henare ..	Tumu-Kaituna 3, 6 ..	Wahanga te Roroterangi.
1919	Wiremu Henare ..	Tumu-Kaituna 2B 2 ..	Wahanga te Roroterangi.
1920	Wiremu Henare ..	Tumu-Kaituna 4B ..	Wahanga te Roroterangi.
1921	Kepa II. Ehau ..	Pukaingataru B 5 ..	Wahia te Iwimokai.
1922	Te Wanilihi Punoke ..	Pukaingataru B 6 ..	Waitoa te Pore.
1923	Hare Paati ..	Richmond 127 ..	Waka Komene.
1924	Hare Paati ..	Richmond 198 ..	Warihi.
1925	Wepiha Matia ..	Maketu 25, Poraka II ..	Watene Matia.
1926	Te Wharehooro Mateiwa ..	Pukaingataru B 8 ..	Werahiko te Wharehooro.
1927	Te Ahomiro Ngakuku ..	Pukaingataru B 7 ..	Whakatau Ngakuku.
1928	Ani Renata ..	Tumu Kaituna ..	Whareauahi.
1929	Ani Renata ..	Paengaroa ..	Whareauahi Arataki.
1930	Te Wirihana Tamati ..	Paengaroa South 5 ..	Whatapoto Matene.
1931	Te Weu Hikairo ..	Pukaingataru B 10 3 ..	Whetu Romana.
1932	Kipi Roera ..	Tumu-Kaituna 4B 2 me 3, Tekiona 6 ..	Wi Hare Poaka.
1933	Tainihana Tikitere ..	Pukaingataru B 12 ..	Wikiriwhi Hohaia.
1934	Mohi Wikiriwhi ..	Pukaingataru B 12 ..	Wikiriwhi Hohaia.
1935	Ruihi Kawana ..	Pukaingataru B 4 ..	Wikitoria Mokonuiarangi.
1936	Waretini Wineti ..	Tabunaroa 3B 2 ..	Wineti te Kohu.
1937	Tuati Tu Waretini ..	Tabunaroa 3B 2 ..	Wineti te Kohu.
1938	Hiraina Haaka ..	Paengaroa North D 1C ..	Wiremu Hapimana Katohau.
1939	Hiraina Haaka ..	Rangiuru 2A, B, C, D ..	Wiremu Hapimana Katohau.
1940	Erutai te Mumuhu ..	Pukaingataru B 7 ..	Wiremu te Kahupeeke.
1941	Henare Werahiko ..	Pukaingataru B 9 ..	Wiremu te Kainui Tangatakino.
1942	II. Werahiko ..	Pukaingataru B 9 ..	Wiremu et Kainui Tangatakino.
1943	Ngatechi Ngahooro ..	Whatakai ..	Wiremu Keepa Kawiti.
1944	Ngatechi Ngahooro ..	Waihi ..	Wiremu Keepa Kawiti.
1945	Ngatechi Ngahooro ..	Nganuku ..	W. Keepa Kawiti.
1946	Ngatechi Ngahooro ..	Whakarewa ..	W. Keepa Kawiti.
1947	Ngatechi Ngahooro ..	Te Whatakai ..	W. Keepa Kawiti.
1948	Haki Tamati ..	Pukaingataru B 22 ..	Wi Keepa Ngawhanu.
1949	Erutai te Mumuhu ..	Pukaingataru B 7 ..	Wiremu Maihi te Hira Taiki.
1950	Te Nuku Karita ..	Pukaingataru B 6 ..	Wiromu te Ngira.
1951	Te Nuku Karita ..	Pukaingataru B 8 ..	Wi te Ngira te Nuku.
1952	Tawhiti Wiremu ..	Paengaroa South 1 ..	Wiremu Tokahihiri.
1953	Rangi Tarahaekokiri ..	Tumu Kaituna 6 1 ..	Wiri Rapata Tukunui.

KOOTI WHENUA MAORI KI TE KUITI A TE 20 O NGA RA O NOEMA, 1912.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohioria ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Te Kuiti te 20 o nga ra o Noema, 1912, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 7 o nga ra o Noema, 1912.

[Akarana, 1912-62.]

Na E. P. AARA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKAETIA KIA MOKETETIA E TE KAI-TIAKI MO TE TAHA KI NGA TAMARIKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tamariki.
629	Toheriri Tawhana (H. Hine) ..	Rangitoto Tuhua 61C, Tekiona 5 ..	Rina Toheriri.

TONO KIA KIMIHIA KIA WHAKATAUA HOKI NGA MONI E TIKA ANA KIA UTUA KI NGA TANGATA NO RATOU NGA WHENUA MAORI E TANGOHIA ANA E NGA PANUITANGA I RARO I TE TURE MO NGA MAHI MA TE KATOA, 1908.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Eka e tangohia ana.	Te take e tangohia ai.
630	Te Minita mo nga Mahi Reriwe (J. A. Tole)	Pukenui Nama 2M	E. B. P. 48 0 0	Hei mahinga reriwe.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ingoa o te Tamaiti.
631	Iwikangaro Matena (Earl, Kent, and Howarth)	Rangitoto-Tuhua Nama 21, Tekiona 2B Nama 4	Mokai Tutahanga.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
632	Matehaere Tumoana (Earl, Kent, and Howarth)	Rangitoto A Nama 37B	Kawa Tumoana (Te).
633	Herena Tangahoe (Earl, Kent, and Howarth)	Te Kuiti, Nama 2B 18B	Tangahoe.

KOOTI WHENUA MAORI KI KIHIPANE, A TE 25 O NGA RA O NOEMA, 1912.

Tari Kooti Whenua Maori, Kihipane.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kihipane a te 25 o nga ra o Noema, 1912, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 9 o nga ra o Noema, 1912.
[Kihipane, 1912-37.]

Na HERORA KAA, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Tangata kua mate.
980	Hone te Rua	Arai Matawai	Hemi Pereki.
981	Hone te Rua	Aohuna E	Hemi Pereki.
982	Hone te Rua	Paokahu 4	Hemi Pereki.
983	Hone te Rua	Mirimiri 2A	Hemi Pereki.
984	Hone te Rua	Mirimiri 2E	Hemi Pereki.
985	Hone te Rua	Maraetahu 2A3	Hemi Pereki.
986	Hone te Rua	Waiohiharore 2	Hemi Pereki.
987	Hone te Rua	Whatatuna 3C	Hemi Pereki.
988	Hone te Rua	Pipiwhakao 2B4C	Hemi Pereki.
989	Hone te Rua	Pipiwhakao 1C	Hemi Pereki.
990	Hone te Rua	Awapuni 2 me Waiohiharore 3	Hemi Pereki.
991	Hone te Rua	Ruachinetu 2C	Hemi Pereki.
992	Hone te Rua	Awapuni 1A	Hemi Pereki.
993	Harata Wharekino	Pouawa 3C	Maraea Apinga.

KOOTI WHENUA MAORI KI WHANGANUI A TE 21 O NGA RA O NOEMA, 1912.

Tari Kooti Whenua Maori, Whanganui.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ki tu te Kooti Whenua Maori ki Akarana a te 21 o nga ra o Noema, 1912, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 6 o nga ra o Noema, 1912.
[Whanganui, 1912-22.]

Na TE MAKE, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKAPUTAINA HE PUKEPUKA WHAKAMANA KAI-WHAKAHARE MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Tupapaku.
1464	Ngahuia Harawira (P. 36-1)	Harawira Heperi ara ko Harawira Pikirangi.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI HOU.

Nama	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Tamariki.
1465	Tamehana Pirato (Wh. 600-49) ..	Awarua 4c12A, Wahanga 2 ..	Te Rina Tamehana me Hiromena Tamehana.
1466	Rangiwahakahaua Hireti (Wh. 591-37) ..	Awarua Nama 1A, Nama 2, Haauau H ..	Hiromena Pirato me Rina Pirato.
1467	Rangiwahakahaua Hireti (Wh. 600-51) ..	Awarua Nama 4c12A, Wahanga 2 ..	Hiromena Tamehana me Te Rina Tamehana.

KOOTI WHENUA MAORI KI WHANGANUI A TE 21 O NGA RA O NOEMA, 1912.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Whanganui a te 21 o nga ra o Noema, 1912, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei 11 o nga ra o Noema, 1912.
[Whanganui, 1912-23.]

Na te MAKE, Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WEHEWEHE I RARO O TEKIONA 119 O TE TURE WHENUA MAORI, 1909.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.
1469	Marshall me Hutton (nga roia mo Ngapiki Waaka Hakaraia, Tutera Waaka Hakaraia, Hikurangi Waaka Hakaraia me Kahukiwi Waaka Hakaraia)	Waipu 1B Nama 2, 4A Nama 5B, 4A Nama 3E Nama 3, Te Karetu Nama 1D, Rapaki, Wairoro Nama 2, Ruatangata 2G Nama 3D, Takahangapounamu Nama 4, me Otumore.

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Okere Nama 1c i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Okere Nama 1c, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Okere, Rotorua, a te Paraire, te 13 o nga ra o Tihema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

“ Ko tetahi riihi e whakaarohia ana o tetahi wahi o te whenua ki a Frederick Matthew Hammond me whakaae atu.”

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Okere Nama 1b i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1912.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Okere Nama 1b, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Okere, Rotorua, a te Paraire, te 13 o nga ra o Tihema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

“ Ko tetahi riihi e whakaarohia ana o tetahi wahi o te whenua ki a Rhoda Evelyn Hammond me whakaae atu.”

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Raukokore, a te Hatarei, te 7 o nga ra o Tihema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

“ Ko tetahi riihi e whakaarohia ana o tetahi wahi o te whenua ki a Neil Galbraith me whakaae atu.”

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Raukokore, a te Hatarei, te 7 o nga ra o Tihema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

“ Ko tetahi riihi e whakaarohia ana o tetahi wahi o te whenua ki a George McGregor me whakaae atu.”

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perehitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Raukokore, a te Hatarci, te 7 o nga ra o Tihema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

" Ko tetahi riihi e whakaarohipa ana o tetahi wahi o te whenua ki a Thomas Percy Bayntun Ching me whakaae atu."

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perchitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whenua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu he huinga o nga tangata no ratou a Whangaparaoa Nama 3b, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori 1909, ki Raukokore, a te Hatarci, te 7 o nga ra o Tihema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

" Ko tetahi riihi e whakaarohipa ana o tetahi wahi o te whenua ki a Charles M. Turrell me whakaae atu."

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perchitini.

Whakaaturanga ka tu he Huinga o nga Tangata no ratou a Kaitao Rotohokahoka Nama 1g i raro i Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909.

REKUREIHANA NAMA 48.

TENEI te Poari Whonua Maori o te Takiwa Whenua Maori o Waiariki ka whakaatu ka tu ho huinga o nga tangata no ratou a Kaitao Rotohokahoka Nama 1g, i runga i te whakahaerenga o Wahi XVIII o te Ture Whenua Maori, 1909, ki Ohinemutu, a te Hatarci, te 30 o nga ra o Noema, 1912, a te 10 o nga haora i te ata, hei whiriwhiri i te motini e whai ake nei :—

" Ko tetahi hoko e whakaarohipa ana o te whenua ki a Charles Edward Flower me whakaae atu."

I tuhia ki Rotorua i tenei te 8 o nga ra o Noema, 1912.

HEMI W. PARAONE,
Perchitini.

PANUITANGA.

POUTAPETA PEEKE TIAKI MONI.

1. E TUWHERA ana i ia ra ne Peeke Tiaki Moni i te nungo o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niu Tiren, hei tango moni a hei whakaputa moni hoki i roto i nga haora e whakahaerea ana nga mahi ota moni.

2. Ka hoatu he initareti mo nga moni e tukua ana ki aua peeke, ara e £3 10s. mo ia rau pauna i ia tau ki ia kai-tuku kaore nei ana moni i tuku ai ki reira i nui atu i te £300, engari ka hoki iho te initareti ki to £3 mo ia rau pauna i ia tau mo nga moni i nuku atu i te £300. E £600 te mutunga mai o te rahi o nga moni e whakaaetia kia whiwhi initareti.

3. Ko te Kawanatanga hei punga mo nga moni a nga kai-tuku moni ki aua peeke, na reira kaore e kore te tere tonu o te whakaputa mai ano o aua moni ina tonoa a muri atu.

4. Kia kotahi tonu te kaute a te kai-tuku moni e whakatuwhera ki tona ingoa ake.

5. Ko nga ingoa o nga kai-tuku moni ki te Poutapeta Peeke Tiaki Moni me te rahi o a ratou moni i tuku ai ki reira e kore rawa e whakina.

6. Ka ahei te kai-tuku moni ki tetahi o nga Poutapeta Peeke Tiaki Moni ki te tuku moni ki tetahi atu o nga peeke pera o roto o te takiwa poutapeta kotahi, ki te tuku moni ranei ki tetahi atu peeke pera kei roto i tetahi atu takiwa poutapeta ke atu i te mea i whakatuwheratia ra e ia ki reira tana kaute, engari i raro anake i nga tikanga e whai ake nei :—

(a.) Kua toru marama te kaute (matua) e tuwhera ana.

(b.) Ko te roa o te wa e whakaaetia hei tukunga moni atu ki tetahi atu takiwa poutapeta i te mea kua tuwhera ra ki reira te kaute, ka whakapotongia kia toru marama, timata atu i te ra i tukua atu ai te moni tuatahi, a ina pau taua wa (ara taua toru marama) kaore e whakaaetia kia tukua atu ano etahi atu moni ki taua takiwa poutapeta kia pau ra ano etahi atu marama e toru, haunga ia ki te whakawhitiria te kaute (matua) ki taua takiwa poutapeta. Otira ka ahei te kai-tuku ki te tuku moni atu ki etahi atu takiwa poutapeta, engari ka mau tonu te tikanga kua whakaritea ake nei, ara kia toru marama i te tuatahi te wa e whakaaetia hei tukunga moni atu ki reira, a kia toru marama hoki te wa whakataanga o te tuku moni i waenganui o ia o aua takiwa toru marama ra.

7. Ko te kai-tuku moni kua tae ki te toru marama e tuwhera ana tana kaute i roto i te Poutapeta Peeke Tiaki Moni o Niu Tiren, ka ahei tana kaute te whakawhitiria ki te Poutapeta Peeke Tiaki Moni o Ingariangi, a ko te kai-tuku moni ki te Poutapeta Peeke o Ingariangi, mehemea kua toru marama tana kaute e tuwhera ana ki reira, ka ahei hoki tana kaute te whakawhitiria ki te Poutapeta Peeke Tiaki Moni o Niu Tiren.

Ko runga o te moni (hui atu ki ona initareti) e ahei te whakawhitiria ati i Niu Tiren hei whawhao ki tetahi kaute Peeke Tiaki Moni kaua e nui atu i te £200. Ko nga moni i hipe atu (i taua £200) ka ahei ano hoki te whakawhitiria, mehemea (ina whiti) ka herea ki nga punga moni a te Kawanatanga o Ingariangi, engari ko taua moni kaua e nui atu i te £500 ina huia atu nga moni utu komihana ki te moni tinana.

Ko nga abua (forms) o nga pukapuka whakawhitiria me nga whakamararua katoa mo taua mahi ka taea te tiki atu i tetahi o nga Poutapeta Peeke Tiaki Moni o Niu Tiren.

8. Ka ahei te kai-tuku moni ki te tiki atu i ana moni i te Poutapeta Peeke tata ki a ia o roto i te takiwa poutapeta kei reira tana kaute e takoto ana, ki te tiki atu ranei i era atu peeke o roto i tetahi atu takiwa poutapeta, engari me whakaritea e ia nga ritenga i whakatakatoria ai nga moni (*Tirohia a tekiona 6*).

Ka taea te unu-a-waea i te moni i nga Peeke Tiaki Moni (mehemea he Tari Waea kei reira) o roto i te takiwa poutapeta kei reira te kaute e takoto ana, engari me hoatu he hikipene hei utu mo te waea atu ki, me te whakahoki mai a, te Tari Upoko o taua takiwa. Ka taea nga unu-a-waea te tuku "urgent," engari ki te peratia me tapiri atu ano tetahi hikipene hei utu.

Ka taea he moni te uno "by return post" ki te hoatu te utu o te waea pera atu ki te tari upoko o te takiwa. Ka tukua atu ki te Poutapeta te warati hei whakaputa i nga moni (a ka takoto i reira tae noa ki te ra e tikina atu ai) haunga ia ki te rereke nga tohutohu i roto i te waea unu i nga moni.

9. Ka ahei nga wahine marena ki te tuku moni ki nga Poutapeta Peeke Tiaki Moni, a ko nga moni i tukua peratia e aua wahine, i tukua ranei e tetahi wahine engari zo muri mai ka marena ia, ka kia he taonga wehe aua moni no taua wahine, a taea noatia te wa e whakaaturia ai ki te Pobimahita Tianara tetahi take tika e whakarereketia ai te tikanga.

10. Ka ahei te tuku moni e, mo te taha ranei ki, nga tamariki kaore ano i rite nga tau ki te Peeke Tiaki Moni. Ko nga kai-tuku moni kua nuku atu i te whitu tau te pakeke ka kia kua rite nga tau o era; engari ko nga tamariki kei raro iho i te whitu tau te pakeke kaore e tukua kia unu i a ratou moni kia eke ra ano ki te whitu tau te pakeke katahi ka whakaaetia kia pera, haunga ia ki te tupono ki tetahi tino take tika.

11. Ko nga Ropu Hoaho (Friendly Societies), kua ata whakamanaia e te Kai-rehita me nga Ropu Hoaho, hui atu ki nga Uniana Kai-mahi (Trades Unions) kua ata rehitatia, ka ahei ki te tuku i a ratou moni ki te Poutapeta Tiaki Moni, kaore e araitia te rahi; engari me matua tuku atu te tetahi kape o o ratou ruuri ki te Tumuaki (Controller), Tari o te Peeke Tiaki Moni, Tianara Poutapeta, Poneke.

12. Ko nga Ropu mo nga Mahi Atawhai me nga Mabi Tiaki Rawa (Charitable and Provident Societies), ina ata whakamanaia ki te pera, ka ahei ki te tuku i a ratou moni ki te Poutapeta Peeke Tiaki Moni, engari me matua tuku atu he kape o te pukapuka whakamana i a ratou (charter) me o ratou ruuri ki te Tumuaki (Controller).

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

13. Ka ahei te tuku atu ki te Poutapeta Peeke Tiaki Moni i nga moni a nga Volunteer Fire Brigades, Public Libraries, Mechanics' Institutes, Agricultural and Pastoral Associations, Church Mission Societies, Domain Boards, Cemetery Boards, Recreation Association or Club, and Religious Societies, engari ko nga tono me nga kape o nga ruuri (mehemea he pera) me matua tuku atu ki te Tumuaki (Controller) o te Tari o te Peeke Tiaki Moni, Tianara Poutapeta, Poneke.

14. Ka ahei nga Poari Kura me uga Komiti Kura i whakaturia i raro i te Ture mo nga Kura ki te tuku moni (ki taua peeke); engari e taea ai aua moni te uno ma runga anake i te tono me te rihiiti a te Kai-tiaki Moni (Treasurer) me tetahi mema kotahi, tokomaha atu ranei, o te Poari o te Komiti ranei i runga i ta te Poari i ta te Komiti ranei i whakahau ai.

15. Ka ahei te whakatuwhera Kaute Huihui (Joint Accounts) ma raua ma ratou ranei e nga tangata tokorua tokomaha atu ranei, mehemea kaore e noho mai ana i taua wa he kaute huihui, takitahi ranei, ma raua ma ratou ranei (i roto i te Peeke Tiaki Moni).

16. Kaute Tiaki (Trust Accounts) : Ka ahei te Kai-tiaki o tetahi tangata ki te wnaawhao i te moni a taua tangata, a ki te whakanoho i taua moni, ki o raua ingoa tahi ko taua tangata.

Ka ahei te tangata ki te tu hei kai-tiaki *mo nga kaute maha noa atu ahakoa* he kaute tana kei tona ingoa ake i reira i taua wa.

17. Ko nga tono katoa e pa ana ki te mahi a te Poutapeta Peeke Tiaki Moni, me nga utu mo aua tono, ka haerenoa atu i roto i te meera kaore e tonoa kia utu pane-kingi

18. Mehemea tena ano etahi atu whakamaramatanga + biahariatia ana, ka taea te tono atu ki nga Poutapeta whaka

haere i nga mahi a te Peeke Tiaki Moni, me tono ranei ki te Tumuaki, Tari Tiaki Moni, Poutapeta Tianara, Poneke.

D. ROBERTSON,
Hekeretari

Poutapeta Tianara;
Poneke, 4 Hurae, 1910.

PANUITANGA.

HE whakaatu tenei kua oti te perehi ki te reo Maori o te Ture Whenua Maori, 1909; o nga Rekureihana i raro i taua Ture; o nga Ruuri o te Kooti Whenua Maori; o te Ota Kaunihera whakatakoto i nga rohe o nga Takiwa mo nga Poari Whenua Maori; o te Ota Kaunihera whakatau i nga mana me nga mahi ma nga Komihana o te Kooti Whenua Maori; me te mapi whakaatu i nga rohe o nga Takiwa Poari Whenua Maori. Kua oti aua mea katoa te whakarapopoto ki roto ki te kawa kotahi, ara pukapuka kotahi.—

Ko te utu mo taua pukapuka koia tenei.—

Mehemea he ngohengohē te kawa	7s. 6d.
Mehemea he papa maro te kawa	12s. 6d.

Ko nga ota, me nga moni hei hoko i tana pukapuka, me tuku mai ki te:

KAI-TA A TE KAWANATANGA, PONEKE.

Tari o te Kai-ta a te Kawanatanga Poneke, 6 o Oketopa, 1910.

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tirenī, e HOANI MAKAE, Kai-ta a te Kawanatanga, Poneke